

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/163/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714205914
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3714205914.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej v právnej veci navrhovateľa X. V. L., s.r.o., IČO XX XXX XXX, F., T. 5, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou M. V., s.r.o., IČO XX XXX XXX, F., T. 5, proti odporcom 1/ E. Q., 2/ N. Q., obaja bytom T., Y. XXXX/XX, zastúpení opatrovníčkou E. Q., M. a 3/ L. M., bytom T. F., L. XXXX/XXX, o zaplatenie 7.435,68 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 10. novembra 2014, č. k. 5C/125/2014-66, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Odporcom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcom povinnosť zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne istinu 5.842,32 eur spolu s úrokom z omeškania 474,90 eur a úrokom z omeškania 8,25 % p.a. zo sumy 5.842,32 eur od 13.02.2014 do zaplatenia, trovy konania 254,84 eur a na účet právneho zástupcu navrhovateľa trovy právneho zastúpenia 443,19 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Vo zvyšku návrh zamietol. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že odporcovia uzatvorili s právnym predchodcom navrhovateľa dňa 25.01.2005 Zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej bol odporcom 1/ a 2/ poskytnutý úver, ktorý sa zaviazali splácať v dohodnutých mesačných splátkach. Zároveň navrhovateľ v ten istý deň uzatvoril s odporcom 3/ Dohodu o ručení, v ktorej sa odporca 3/ zaviazal uhradiť pohľadávku navrhovateľa v prípade, že tak neurobia odporcovia 1/ a 2/. Ďalej mal za preukázané, že odporcovia 1/ a 2/ túto svoju povinnosť porušili, splátky úveru riadne a včas neuhradili. Navrhovateľ si uplatnil splátky úveru splatné od 20.06.2010 do 20.01.2015 v počte 56 a celkovej výške 7.435,68 eur a úroky z omeškania z jednotlivých splátok za obdobie od 21.06.2010 do 12.02.2014 vo výške 894,24 eur. Keďže odporca 3/ namietol premlčanie uplatneného nároku, zaoberal sa súd prvého stupňa prednostne otázkou premlčania uplatneného nároku. Konštatoval, že z predloženej zmluvy vyplýva, že ide o typovú spotrebiteľskú zmluvu. Inštitút ochrany spotrebiteľa sa totiž vzťahuje na akýkoľvek zmluvný vzťah, ktorý sa uzatvorí medzi spotrebiteľom a dodávateľom, pričom vzťah medzi navrhovateľom, resp. jeho právnym predchodcom ako právnickou osobou konajúcou v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a odporcami ako fyzickými osobami túto charakteristiku spĺňa. Jednou z charakteristických čŕt spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky, teda ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Za takúto podmienku je podľa názoru súdu potrebné považovať aj podmienku o uplatnení Obchodného zákonníka vo vzťahu k premlčaniu, keďže tento v porovnaní s Občianskym zákonníkom upravuje dlhšiu premlčaciu dobu, čím sa spotrebiteľ, v danom prípade odporcovia, dostávajú do menej priaznivejšieho postavenia. Na základe uvedeného mal za to, že v danom prípade je potrebné aplikovať 3 ročnú premlčaciu dobu v zmysle § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že návrh bol podaný na súd dňa 02.06.2014, a teda v zmysle vyššie uvedeného má

navrhovateľ nárok len na splátky za obdobie troch rokov spätne odo dňa podania návrhu, teda splátky splatné od 20.06.2011 do 20.01.2015 v celkovej výške 5.842,32 eur (44 splátok á 132,78 eur), nie 4 roky spätne ako si uplatnil navrhovateľ. Odporcovia tým, že nezaplatili dlh riadne a včas, dostali sa do omeškania a navrhovateľovi tak vzniklo právo požadovať aj úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR 87/1995 Z.z. vo výške 8,25 % ročne, ktoré však opätovne vzhľadom na uvedené skutočnosti v zmysle ust. § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka priznal navrhovateľovi iba za obdobie 3 rokov spätne odo dňa podania návrhu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., vzhľadom na čiastočný úspech účastníkov v konaní, keď ustálil, že navrhovateľ má právo na náhradu trov konania len vo výške 57,14 %, z ktorého dôvodu mu priznal náhradu trov konania, ktorú špecifikoval v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Proti rozsudku vo výroku, ktorým bol návrh v zostávajúcej časti zamietnutý podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil, návrhu navrhovateľa vyhovel, resp. ho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania. Odvolanie podal z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Zastával názor, že súd prvého stupňa na danú vec nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, týkajúce sa premlčacej doby. Mal za to, že bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere, a teda absolútny obchodno záväzkový vzťah aj napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo/3/2011, 6MCdo/4/2012 ako aj rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici ako aj Krajského súdu v Trnave.

Odporcovia sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu podaného odvolania a jeho dôvodov, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok, ktorým prvostupňový súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Rozsudok okresného súdu nebol napadnutý účastníkmi vo výroku, ktorým bolo návrhu vyhovené. V tejto časti rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť, a preto krajský súd rozsudok okresného súdu v tejto časti nepreskúmaval (§ 206 O.s.p.).

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vyhodnotil dôkazy v konaní vykonané každý jednotlivito a všetky vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil, z akých dôvodov, a ktoré tvrdenia účastníkov mal za preukázané, a ktoré nie, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Námietky navrhovateľa, uvedené v podanom odvolaní, preto nemohli v danej veci privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní totiž neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa dodáva nasledovné:

Odvolací súd nepopiera že, by zmluva o úvere nebola absolútnym obchodom a ani dôvodnosť aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka. Odvolací súd však zdôrazňuje, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. O tom, že v danej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu nie sú žiadne pochybnosti. Zmluva o splátkovom úvere bola uzavretá medzi odporcom a právnym predchodcom navrhovateľa L. dňa 25.01.2005. Navrhovateľ pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Naopak odporca nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Navrhovateľovi je preto dôvodné priznať postavenie dodávateľa a odporcovi postavenie spotrebiteľa. Odvolací súd nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenia o premlčacej trojročnej dobe podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej podľa Obchodného zákonníka a to s poukazom na ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva obsahuje úpravu premlčania a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. V

danej veci odporca 3/ vzniesol námietku premlčania. Z obsahu spisu vyplýva, že odporcovia 1/, 2/ uzavreli zmluvu o úvere dňa 25.01.2005, pričom sa zaviazali splácať úver v mesačných splátkach vo výške 4.000,- SK (132,78 eur) s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 20.02.2005, konečná splatnosť úveru dňa 20.01.2015, splátky boli splatné vždy k 20. dňu v mesiaci, pričom nepremlčané sú len splátky splatné v období 3 rokov pred podaním návrhu (návrh bol podaný dňa 02.06.2014), počnúc od 20.06.2011 do 20.01.2015, t. j. celkom splátky vo výške 5.842,32 eur, čo predstavuje 44 splátok á 132,78 eur. Súd prvého stupňa preto správne postupoval, keď navrhovateľovi priznal len tieto nepremlčané splátky s príslušným úrokom z omeškania.

Odvolací súd poukazuje na aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v súvislosti s novelou zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vykonanú zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014 v čl. VIII., podľa ktorej v zmysle § 5b orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátenie jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť, alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Ide o ustanovenie, ktoré ukladá povinnosť najmä súdom (ex off) skúmať, či v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami nedošlo k premlčaniu. Vzhľadom k tomu, že táto novela zákona o ochrane spotrebiteľa nemá prechodné ustanovenia, má súd povinnosť prihliadnuť k premlčaniu ex off pri všetkých sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv v čase svojho rozhodovania (napr. 3 MCdo 14/2014)

Je nesporné, že dlhšiu dobu bola súdna prax pri posudzovaní právnych vzťahov, vyplývajúcich z úverových a podobných zmlúv, vrátane zmlúv o osobnom účte uzavretých medzi bankou a spotrebiteľom podľa Obchodného zákonníka, nejednotná pri posudzovaní týchto právnych vzťahov v otázke premlčania. Novela Občianskeho zákonníka, vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. v znení zákona č. 151/2014 Z. z. v bode 1. v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pripojila vetu: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť 01.05.2014 a právny predpis, ktorého je súčasťou, nemá prechodné ustanovenia. To znamená, že od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Citovaná právna úprava dáva odpoveď na zjednotenie súdnej praxe v otázke premlčania pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka aj pred účinnosťou tejto novely. Z dôvodovej správy k zákonu č. 102/2014 Z. z. vyplýva, „že na zmluvy uzatvárané spotrebiteľmi, t. j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Znamená to, že ak si zmluvné strany písomne dohodli v zmysle § 262 Obchodného zákonníka, že sa ich vzťah bude riadiť Obchodným zákonníkom, pre spotrebiteľské zmluvy to bude inak. Rovnako to bude platiť aj pre tzv. absolútne obchody, upravené v § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. Ak sa uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, keďže v Občianskom zákonníku nie je upravená, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné bude vzťahovať Občiansky zákonník“. Uvedené znamená, že na premlčaciu dobu v spotrebiteľských zmluvách treba aplikovať úpravu v Občianskom zákonníku (§ 101), teda trojročnú premlčaciu dobu.

Odvolací súd konštatuje, že zmluvný vzťah medzi navrhovateľom a odporcami 1/, 2/ na základe zmluvy zo dňa 25.01.2005 je spotrebiteľským vzťahom, ktorá skutočnosť nie je sporná. Preto bolo potrebné v danej veci otázku premlčania posúdiť podľa § 101 Občianskeho zákonníka tak, ako to správne konštatoval súd prvého stupňa.

Z týchto dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1, 2 O.s.p., keď odporcom, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že si tieto neuplatnili a navyše im v odvolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.